

ภาคผนวก

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง สถานศึกษาที่จัดจรรยาศึกษาดีเด่นและครูอาจารย์ที่มีผลงานด้านจรรยาศึกษาดีเด่น

ประจำปีการศึกษา 2534-2543

คำชี้แจงและแนวทางการคัดเลือก

สถานศึกษาที่จัดจรรยาวิชาดีเด่นและครูอาจารย์หรือผู้มีผลงานด้านจรรยาวิชาดีเด่น

*****

1. การคัดเลือกควรดำเนินการโดยคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน
เป็นประธาน ผู้บังคับบัญชาที่มีสถานศึกษาในสังกัด ผู้แทนของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
ผู้ทรงคุณวุฒิตามสมควรเป็นกรรมการ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการสามารถเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การคัดเลือกได้ตามสมควร

2. สถานศึกษาหรือครูอาจารย์ผู้สอนจรรยาวิชาดีเด่นแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 ระดับประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาหรือผู้สอนจรรยาวิชาทุกสังกัด ที่ให้การศึกษ
แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา

2.2 ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาหรือผู้สอนจรรยาวิชาทุกสังกัด ที่ให้การศึกษ
แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

กรณีสถานศึกษาหรือครูอาจารย์ผู้สอนจรรยาวิชาให้การศึกษแก่นักเรียนทั้ง 2 ระดับ
รวมกัน เช่น โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่เปิดสอนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น
(โรงเรียนขยายโอกาส) ให้ถือระดับที่เปิดสอนเดิม (ประถมศึกษา) หรือ ระดับมัธยมศึกษา เป็นเกณฑ์ในการ
ตัดสินแบ่งระดับ

3. ให้จังหวัดคัดเลือกสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา 1 แห่ง ระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง รวม 2 แห่ง
ครูอาจารย์ ระดับประถมศึกษา 1 คน ระดับมัธยมศึกษา 1 คน รวม 2 คน รวมทั้งสิ้น 4 ราย

4. เพื่อการกระจายรางวัลและเป็นกำลังใจแก่สถานศึกษา/ผู้สอนจรรยาวิชาอื่น ไม่ควรคัดเลือกสถาน
ศึกษา/ครูอาจารย์ หรือผู้มีผลงานด้านจรรยาวิชา ที่เคยได้รับรางวัลในปีก่อน ๆ มาแล้วไม่ถึง 3 ปี

5. แบบฟอร์มกรอกข้อมูล หากไม่สามารถบรรจุข้อมูลได้เพียงพอ ให้จัดทำใหม่ได้ โดยอาศัยโครงสร้าง
แบบฟอร์มเดิม

6. เมื่อจังหวัดดำเนินการคัดเลือกแล้ว ให้ส่งผลการคัดเลือกไปยังกรมการศาสนา ภายในวันที่ 30
มีนาคม ของทุกปี หากพ้นกำหนดนี้ถือว่าสละสิทธิ์ในการเสนอ จากนั้นกรมการศาสนาจะดำเนินการเพื่อนำ
เสนอกระทรวงศึกษาธิการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติต่อไป โดยให้กรอกข้อมูลในแบบฟอร์มในหัวข้อต่อไป
แล้วส่งไปยังกรมการศาสนา จำนวน 4 รายการ คือ

6.1 รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก

6.2 รายชื่อสถานศึกษาและครูอาจารย์ที่มีผลงานด้านจรรยาวิชาดีเด่น

6.3 ทะเบียนสถานศึกษาที่จัดจรรยาวิชาดีเด่น

6.4 ทะเบียนครูอาจารย์ผู้มีผลงานด้านจรรยาวิชาดีเด่น

7. สถานศึกษาและครูอาจารย์หรือผู้มีผลงานด้านจริยศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกในระดับจังหวัด/กรม
ให้ถือเป็นอันยุติ

8. สำหรับส่วนกลาง 4 หน่วยงาน คือ

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คัดเลือกสถานศึกษา จำนวน 1 แห่ง
ครูอาจารย์ จำนวน 1 คน รวม 2 ราย
- กรมสามัญศึกษา คัดเลือกสถานศึกษา จำนวน 2 แห่ง ครูอาจารย์ จำนวน 2 คน รวม 4 ราย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน คัดเลือกสถานศึกษา จำนวน 19 แห่ง ครูอาจารย์
จำนวน 19 คน รวม 38 ราย
- กรุงเทพมหานคร คัดเลือกสถานศึกษา จำนวน 8 แห่ง ครูอาจารย์ จำนวน 8 คน รวม 16 ราย

รวมโรงเรียนส่วนกลางทั้งหมด จำนวน 30 แห่ง รวมครูอาจารย์ส่วนกลางทั้งหมด จำนวน 30 คน

รวมทั้งหมด 360 ราย

9. การคัดเลือกสถานศึกษาและครูอาจารย์ผู้มีผลงานด้านจริยศึกษาดีเด่น สำหรับส่วนกลาง ให้กรม/
สำนักงาน เจ้าสังกัดเป็นผู้ดำเนินการโดยคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้บังคับบัญชาระดับสูงในกรม/สำนักงาน
ผู้แทนของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิตามสมควรเป็นกรรมการ พิจารณาคัดเลือก
ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและคำชี้แจง โดยอนุโลม

10. กรมการศาสนาจะส่งโล่และใบประกาศเกียรติคุณให้แก่จังหวัด/หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดมอบให้
แก่สถานศึกษาและครูอาจารย์ผู้มีผลงานด้านจริยศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกในโอกาสอันควร ทั้งนี้ขอให้มอบ
ในวันสำคัญต่าง ๆ ที่จังหวัด/หน่วยงานจัดพิธีขึ้น เช่น วันประถมศึกษาแห่งชาติ วันครู ฯลฯ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับ
ดุลยพินิจของจังหวัด/หน่วยงานจะเห็นสมควร เพื่อเป็นการยกย่องและให้เกียรติแก่สถานศึกษาและครูผู้ได้
รับการคัดเลือกต่อไป

*****

**หลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาคัดเลือก
สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมด้านจริยศึกษาดีเด่น**

*****

1. สถานศึกษา

- 1.1 บริเวณสถานศึกษาสะอาดเรียบร้อย
- 1.2 อาคารเรียน และอาคารอื่น ๆ สะอาดเรียบร้อย
- 1.3 มีความร่มรื่น และมีบรรยากาศที่ดี (ที่เกิดโดยการจัดทำขึ้น โดยไม่นับถึงสถานที่ตั้ง)

2. ผู้บริหารสถานศึกษา

- 2.1 มีนโยบายในการส่งเสริมจริยศึกษาที่เด่นชัด
- 2.2 ส่งเสริมและให้ความสำคัญแก่จริยศึกษา
- 2.3 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างทางจริยธรรมที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
- 2.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ปกครองนักเรียน
- 2.5 ให้ความสนใจ ติดตามผลงาน มีความคิดริเริ่ม และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ความสนใจ และเอาใจใส่จริยศึกษาอย่างจริงจัง

3. ครูอาจารย์

- 3.1 บำเพ็ญตนสมกับฐานะเป็นครู รักษาชื่อเสียงของครู
- 3.2 เอาใจใส่และตั้งใจสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี ทั้งโดยในรายวิชาเฉพาะ และการสอดแทรก ในวิชาอื่น ๆ
- 3.3 สนับสนุนนโยบายของสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงาน ผู้ปกครอง นักเรียนและศิษย์
- 3.4 มีความยุติธรรม และเมตตากรุณาต่อศิษย์
- 3.5 บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม
- 3.4 ปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรมของศาสนาที่นับถือ

4. นักเรียน

- 4.1 แต่งกายสุภาพ ถูกต้องตามระเบียบของสถานศึกษา
- 4.2 ตั้งใจเรียน หมั่นศึกษาหาความรู้ มีความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- 4.3 รักษาชื่อเสียงของสถานศึกษา บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่สังคม
- 4.4 มีความกตัญญูทวดเวที่ต่อผู้มีพระคุณ
- 4.5 ปฏิบัติตนตามคุณธรรมของศาสนาที่นับถือ

5. กิจกรรมส่งเสริมจริยศึกษา

- 5.1 การจัดห้องจริยศึกษา ตลอดจนอุปกรณ์การสอนจริยศึกษา ห้องสมุดจริยศึกษา
- 5.2 การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันวิสาขบูชา เป็นต้น
- 5.3 กิจกรรมประจำสัปดาห์ เช่น สวดมนต์ในวันพระ ฝึกสมาธิ การอบรม ฯลฯ
- 5.4 ศาสนวัตถุต่าง ๆ เช่น พระพุทธรูป/อุปกรณ์ประกอบพิธี
- 5.5 บรรยากาศต่าง ๆ เช่น แผ่นป้ายคติธรรม ศาสนสุภาพนิเทศ การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
- 5.6 การยกย่องประกาศเกียรติคุณผู้มีจริยธรรมดีเด่นในสถานศึกษา เช่น การมอบโล่ เกียรติบัตร รางวัล ทุนการศึกษา ฯลฯ
- 5.7 การสร้างสมานฉันท์ระหว่างนักเรียนผู้นับถือศาสนาต่างกัน (ถ้ามี)
- 5.8 การจัดตั้ง/สนับสนุนกลุ่มสนใจด้านศาสนาและจริยธรรม รวมทั้งการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ด้านศาสนาและจริยธรรม

6. เกียรติคุณด้านคุณธรรมจริยธรรมดีเด่นเป็นพิเศษที่สถานศึกษา ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และหรือนักเรียนได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ

.....

โครงการส่งเสริมจริยศึกษาในสถานศึกษาและครูสอนจริยศึกษาดีเด่น

ความเป็นมา

จริยศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องปลูกฝังและเสริมสร้างให้เกิดแก่เด็กและเยาวชน ผู้จะเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติในอนาคต เนื่องจากในสังคมปัจจุบัน ค่านิยมทางคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลในสังคมเริ่มลดน้อยลง ในขณะที่ค่านิยมทางวัตถุเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ บุคคลในสังคมยึดติดอยู่กับความสำเร็จทางวัตถุอย่างแนบแน่น จนขาดการเอาใจใส่เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้น หน่วยงานและบุคลากรที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนโดยตรง คือสถานศึกษาและครูอาจารย์ แต่เนื่องจากการปลูกฝังและการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งจริยศึกษายังขาดการเอาใจใส่อย่างจริงจัง จากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องทำให้จริยศึกษาถูกละเลยไป อีกทั้งรูปแบบและวิธีการที่จะใช้เพื่อปลูกฝังจริยศึกษายังเผยแพร่อยู่ในขอบเขตจำกัด กรมการศาสนาจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมจริยศึกษาในสถานศึกษาและครูสอนจริยศึกษาดีเด่นขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สถานศึกษาและครูอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องกับจริยศึกษา รวมทั้งเพื่อเผยแพร่ รูปแบบ หลักการ และวิธีการจัดจริยศึกษาที่มีประสิทธิภาพแก่หน่วยงาน สถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องได้นำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ในปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา กรมการศาสนา จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมจริยศึกษาในสถานศึกษาและครูสอนจริยศึกษาดีเด่นขึ้น ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี แก่สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับจริยศึกษา โดยขอความร่วมมือจากจังหวัดและหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการคัดเลือก ส่วนภูมิภาค จังหวัดละ 4 ราย แบ่งเป็นสถานศึกษาระดับประถมศึกษา 1 โรง ระดับมัธยมศึกษา 1 โรง ครูอาจารย์ ระดับละ 1 คน รวม 4 ราย สำหรับส่วนกลางนั้น ขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกรุงเทพมหานคร ดำเนินการคัดเลือกตามอัตราส่วนโรงเรียนแต่ละสังกัดที่กรมการศาสนากำหนด
